

## **Ministru prezidenta Valda Dombrovska uzruna Latvijas Republikas tiesnešu konferencē 2009.gada 17.aprīlī**

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs!  
Cienījamās tiesneses un godātie tiesneši!  
Valdības un Saeimas kolēģi!  
Dāmas un kungi!

Šī tiesnešu konference notiek brīdī, kas Latvijas vēsturē paliks kā nopietnu finansiālu pārbaudījumu un smagu politisku lēmumu laiks. Tieši šobrīd Latvijas valdībai ir jāizšķiras par nopietniem fiskālās disciplīnas un izdevumu ierobežošanas pasākumiem, bez kuru veikšanas valstij var zust iespēja saņemt starptautiskos aizdevumus un atveseļot tautsaimniecību. Bet valsts budžeta asinsrites pamats, kā zināms, ir nodokļu ieņēmumi, kas sasniedz plānotos apjomus tikai veiksmīgas ekonomiskās attīstības situācijā. Šobrīd diemžēl tā nenotiek.

Pēc savas būtības mūsu izvēle ir skaidra un nekādu vidusceļu nepiedāvā: valdībai ir jāspēj veikt šie šķietami nereālie uzdevumi, lai jau 2010.gadā panāktu pirmās ekonomikas atveseļošanās pazīmes, bet 2011.gadā sasniegtu 3% budžeta deficīta, ar tam sekojošu Latvijas pievienošanos eiro zonai.

Likme ir augsta - tā ir valsts. Tāda Latvija, kādu to redzam un vēlamies redzēt vienmēr: demokrātiska un tiesiska. Un šie nav tikai vārdi, jo, sadzirdot jēdzienu – tiesiska, ikviens no Jums to noteikti identificē ar stipru un neatkarīgu tiesu varu, kas lemj taisnīgu tiesu, kas ir neietekmējama un profesionāla.

Kā to saglabāt šajā laikā, kad viens no galvenajiem diskusiju objektiem valdībā ir atalgojuma un budžeta izdevumu daļas samazināšana? Kā neaizskart tiesu neatkarību?

Uz šo visnotaļ pamatoto retoriku var atbildēt divējādi: augstākā izpildvara - valdība ir vienojusies, ka gaidāmajos budžeta grozījumos iekļaujam savu algu samazinājumu par 20% un līdz ar to varam aicināt arī abas pārējās varas – tiesu varu un likumdevējvaru uz solidāru rīcību un savstarpēju sapratni. Bet otra iespēja, ko es joprojām uzskatu par izskatāmu, ir tieslietu ministra kā politiski atbildības amatpersonas piedāvājums budžeta izdevumu samazināšanai saskaņā ar trijiem scenārijiem (20, 30, 40%), kurā jautājums par tiesnešu atalgojumu būtu jāvērtē tikai kontekstā ar Tieslietu ministrijas administratīvo un pārvaldes tēriņu samazinājumiem, kā arī izvērtējot Tieslietu ministrijas funkcijas un nosakot, no kurām var atteikties, un kuras var finansēt samazinātā apjomā. Tā viennozīmīgi būs valdības diskusija arī par to, kā uz administratīvo un birokrātisko funkciju samazināšanas rēķina saglabāt un noturēt tās jomas, bez kurām nav iedomājama neatkarīgas valsts pastāvēšana. Gluži tāpat kā jautājums par iedzīvotāju drošību un veselību, kas krīzes situācijā ir valdības galvenais uzdevums un atbildība.

Kā jau minēju, tie nebūs vienkārši lēmumi un bez savstarpējas sapratnes, kā vārdā mēs to darām, šādu scenāriju realizēt nebūs viegli. Tādēļ es atkārtoti aicinu Jūs uz sapratni un solidāru rīcību laikā, kad visi esam vienas izvēles un viena uzdevuma priekšā. Atšķiras tikai atbildības apmērs, jo valdība ir atbildīga par valsti kopumā un tās iespējami ātrāku izvešanu no ekonomiskās recesijas.

Vienu gan es no šīs tribīnes godājamajai tiesnešu auditorijai varu solīt – Jūs būsiet

vieni no pirmajiem, kam pēc krīzes pārvarēšanas tiks pilnā mērā atjaunots likumdošanā noteiktais atalgojuma aprēķināšanas modelis, kas pirms vairākiem gadiem diemžēl ir apturēts.

Cienījamās tiesneses un godātie tiesneši!

Mēs visi zinām, ka tiesnesis – tā nav tikai profesija. Tiesnesis – ir taisnīguma, godaprāta un augstākās atbildības simbols ikvienā tiesiskā valstī. Arī Latvijai ir svarīgi, lai tiesnešu viedoklī ieklausās, lai ikkatrs tiesnešu paziņojums un viedoklis tiktu plaši atspoguļots un diskutēts arī sabiedrībā. Tādēļ novēlu, lai šīsdienas konference Jums izvēršas par atbildīgu un auglīgu diskusiju, kuras rezultātos noteikti ieklausīsies arī valdība.